

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Podziękowania</b> .....                                    | 9   |
| <b>Przedmowa</b> .....                                        | 11  |
| <b>Wprowadzenie</b> .....                                     | 19  |
| <b>CZĘŚĆ PIERWSZA</b>                                         |     |
| <b>Rozdział 1</b>                                             |     |
| <b>Przestrzeń społeczna</b> .....                             | 29  |
| 1.1. Kto i dlaczego może bać się Pierre'a Bourdieu? .....     | 29  |
| 1.2. Relacyjna ontologia .....                                | 41  |
| 1.3. Pole .....                                               | 47  |
| 1.4. Kapitał .....                                            | 55  |
| 1.5. Ekonomia dóbr symbolicznych .....                        | 64  |
| 1.6. Pierwotna akumulacja kapitału: wyłanianie się pola ..... | 67  |
| 1.7. Pole władzy .....                                        | 74  |
| 1.8. Formalizacja pola: geometryczna analiza danych .....     | 82  |
| <b>Rozdział 2</b>                                             |     |
| <b>Habitus</b> .....                                          | 91  |
| 2.1. Podejście prakseologiczne .....                          | 94  |
| 2.2. Dystynktywność praktyk społecznych .....                 | 100 |
| 2.3. Ku przemocy symbolicznej .....                           | 105 |
| <b>Rozdział 3</b>                                             |     |
| <b>Władza symboliczna</b> .....                               | 109 |
| 3.1. Społeczne wytwarzanie wiary .....                        | 111 |
| 3.2. Poznanie – uznanie – nierozpoznanie .....                | 117 |
| 3.3. Rzecz o męskiej dominacji .....                          | 123 |
| 3.4. Władza symboliczna a habitus klasowy i płciowy .....     | 133 |

**Rozdział 4**

|                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Pole prawne</b> .....                                                                      | 141 |
| 4.1. Powstanie państwa i interes w bezinteresowności .....                                    | 142 |
| 4.2. Autonomia i reguły wejścia .....                                                         | 147 |
| 4.3. Podział prawniczej pracy .....                                                           | 150 |
| 4.4. Zmysł praktyczny prawnika .....                                                          | 157 |
| 4.5. Pobożna hipokryzja i podstawy prawniczej wiary .....                                     | 164 |
| 4.6. Język prawa i strategię uniwersalizacji .....                                            | 173 |
| 4.7. Warunki alchemii społecznej, wytwarzanie neutralności<br>i arystokratyczny dystans ..... | 177 |
| 4.8. Postscriptum: jak rozumieć prawnika .....                                                | 185 |

**CZĘŚĆ DRUGA****Rozdział 5**

|                                                                                                   |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Geneza i struktura pola prawnego w Polsce</b> .....                                            | 191 |
| 5.1. Okres międzywojenny: początki kształtowania się mikrokosmosu<br>prawnego .....               | 192 |
| 5.1.1. Trzy ilustracje walk w polu prawnym .....                                                  | 203 |
| 5.1.2. Struktura pola prawnego w okresie międzywojennym .....                                     | 211 |
| 5.2. Pole prawne w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej .....                                        | 212 |
| 5.2.1. „Aparat” władzy: stalinizm .....                                                           | 212 |
| 5.2.2. Poszerzenie autonomii: „odwilż” 1956 r. ....                                               | 226 |
| 5.2.3. Częściowa delegitymizacja kapitału politycznego: marzec 1968 r.<br>i jego następstwa ..... | 241 |
| 5.2.4. Poszukiwanie legitymizacji i relatywna autonomizacja<br>pola prawnego .....                | 244 |
| 5.2.5. Struktura pola prawnego w PRL .....                                                        | 256 |
| 5.3. Pole prawne w Polsce po 1989 r. ....                                                         | 258 |
| 5.3.1. Od korporacji do rynku .....                                                               | 267 |
| 5.3.2. Dwie ilustracje „ekonomii na opak” .....                                                   | 277 |
| 5.3.3. Rekonfiguracja pola: wejście akademików do zawodów prawniczych .....                       | 282 |
| 5.3.4. Struktura pola prawnego po 1989 r. ....                                                    | 297 |
| 5.4. Wnioski: historia pola prawnego w Polsce .....                                               | 299 |

**Rozdział 6**

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Akademickie subpole prawne</b> .....                                                    | 301 |
| 6.1. Reguły gry pola naukowego .....                                                       | 303 |
| 6.2. Dialektyka habitusu i pól: trajektoria Leona Petrażyckiego .....                      | 310 |
| 6.2.1. Trajektoria naukowa na granicy imperiów .....                                       | 313 |
| 6.2.2. Strategie kompensacyjne i sublimacja porażki .....                                  | 319 |
| 6.2.3. Wytwarzanie nowej pozycji, nierówny obieg idei i strukturalne<br>konieczności ..... | 326 |
| 6.2.4. Wnioski: zrozumieć uczonego .....                                                   | 331 |



|                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.3. Kapitał symboliczny w akademickim subpolu prawnym – konkursy „Państwa i Prawa” (1951–2022) | 331 |
| 6.3.1. Nagrody za najlepsze prace habilitacyjne                                                 | 337 |
| 6.3.2. Nagrody za najlepsze rozprawy doktorskie                                                 | 355 |
| 6.3.3. Wnioski: strategie monopolizacji i petryfikacja struktury                                | 372 |
| 6.4. Subpole filozofii prawa                                                                    | 374 |
| 6.4.1. Miejsce ogólnych nauk o prawie w akademickim subpolu prawnym                             | 374 |
| 6.4.2. Konstrukcja obiektu badawczego                                                           | 377 |
| 6.4.3. Główne podziały w subpolu filozofii prawa                                                | 388 |
| 6.4.3.1. Dominujący vs zdominowani                                                              | 389 |
| 6.4.3.2. Ścieżka naukowa vs akademicka                                                          | 394 |
| 6.4.3.3. Strategie publikacyjne                                                                 | 399 |
| 6.4.3.4. Stypendia i staże międzynarodowe: przepływ idei                                        | 407 |
| 6.4.4. Podziały symboliczne i podziały społeczne                                                | 411 |
| 6.4.4.1. Hierarchia uniwersytetów                                                               | 412 |
| 6.4.4.2. Hierarchia płci                                                                        | 419 |
| 6.4.4.3. Hierarchia tematów naukowych                                                           | 425 |
| 6.4.5. Strategie wielopozycyjności                                                              | 433 |
| 6.4.5.1. Wykonywanie zawodu prawniczego                                                         | 438 |
| 6.4.5.2. Pozycje filozofów prawa w innych polach                                                | 444 |
| 6.4.6. Struktura subpolu filozofii prawa                                                        | 448 |
| 6.4.7. Wnioski: wielowymiarowość gry w subpolu filozofii prawa                                  | 451 |
| 6.5. Subpole prawa pracy                                                                        | 456 |
| 6.5.1. Kapitały naukowe                                                                         | 457 |
| 6.5.2. Podziały symboliczne i podziały społeczne                                                | 464 |
| 6.5.3. Wielopozycyjność praktyk                                                                 | 470 |
| 6.6. Homologie: subpole prawa pracy vs subpole filozofii prawa                                  | 475 |
| 6.7. Wnioski: ekonomia praktyk w akademickim subpolu prawnym                                    | 477 |

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 7</b>                                                              |     |
| <b>Przestrzeń Trybunału Konstytucyjnego</b>                                    | 489 |
| 7.1. Legitymizacja prawna a legitymizacja społeczna                            | 490 |
| 7.2. Relacyjność i symboliczny wymiar instytucji prawnych                      | 495 |
| 7.3. Socjogeneza: społeczne warunki powstania polskiego sądu konstytucyjnego   | 496 |
| 7.4. Podwójna prawda Trybunału i obiegi uprawomocnienia                        | 498 |
| 7.5. Formalizacja przestrzeni Trybunału Konstytucyjnego                        | 500 |
| 7.6. Podstawowe podziały przestrzeni sądu konstytucyjnego                      | 506 |
| 7.6.1. Biegun zawodowy vs biegun akademicki                                    | 506 |
| 7.6.2. Biegun sędziowski vs prokuratorski z kapitałem politycznym              | 509 |
| 7.6.3. Dodatkowe charakterystyki                                               | 511 |
| 7.7. Trajektoria Trybunału Konstytucyjnego (1985–2023) i rodzaje legitymizacji | 512 |
| 7.8. Logika wyborów partyjnych                                                 | 516 |
| 7.9. Wnioski: wektory autonomii i heteronomii polskiego sądu konstytucyjnego   | 524 |

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| <b>Zakończenie, czyli o niedosycie i nadziei</b> ..... | 527 |
| <b>Aneks</b> .....                                     | 529 |
| <b>Akty prawne i orzeczenia</b> .....                  | 539 |
| <b>Bibliografia</b> .....                              | 541 |
| <b>Źródła internetowe</b> .....                        | 563 |
| <b>Spis rycin</b> .....                                | 571 |
| <b>Spis tabel</b> .....                                | 573 |
| <b>Spis wykresów</b> .....                             | 575 |